

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 25. juni 2020

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 985 (MOF alm. del) stillet 29. maj efter ønske fra Miljø- og Fødevarerudvalget.

Spørgsmål nr. 985

” Vil ministeren kommentere artiklen ”En fjer, der blev til rigtig mange småtorske og et kamera”, Fiskeritidende, den 26. maj 2020, og vil ministeren samtidig oplyse, om Danmarks Fiskeriforening har en pointe, når de siger, at man får et mere retvisende billede, hvis man opgør landingsforpligtelsen i mængder fremfor i procenter?”

Svar

EU's fiskeriministre vedtog i 2013 en ny fælles fiskeripolitik, der introducerede landingsforpligtelsen, der indebærer, at fiskerne nu skal lande alle fangster af kvoterede arter. Til gengæld blev kvoterne opskrevet med udgangspunkt i de mængder, som tidligere blev smidt ud. Formålet med landingsforpligtelsen var at undgå et stort ressourcespild i form af de mange fisk, som tidligere røg døde tilbage i havet. Derfor er det også vigtigt, at alle fangster af kvoterede arter landes. Ellers er der en risiko for, at vi kommer til at overfiske, og at fiskebestandene ikke kan levere de høje og vedvarende udbytter, som er formålet med vores fiskeriforvaltning og til gavn for fiskerne. Hermed har fiskerne fået endnu en god grund til at fiske mere målrettet efter de fisk, der giver den bedste pris – uden at få for mange små fisk eller andre uønskede bifangster i nettet. Dermed aktiveres fiskernes store viden i forhold til at opnå den bedst mulige udnyttelse af fiskeressourcerne.

De fordele opnår vi imidlertid kun, hvis landingsforpligtelsen overholdes.

DTU Aqua gennemfører årligt mere end 200 observatørture fordelt mellem de forskellige farvandsområder. DTU Aqua gennemfører disse observatørture i forbindelse med dataindsamling til den biologiske rådgivning, som ligger til grund for fastsættelse af kvoterne. DTU-Aqua estimerer på baggrund af de indsamlede data fra observatørturene det samlede udsmid af torsk, som finder sted i dansk fiskeri.

I vedlagte bilag ” Fakta-ark om estimeret og registeret udsmid af torsk” findes en oversigt over det udsmid, som DTU Aqua estimerer finder sted, og det udsmid, der er registreret i fiskernes egne logbøger lagt sammen med oplysninger om landinger af torsk under mindstemålet (BMS) fra Fiskeristyrelsen. Landingsforpligtelsen er trådt i kraft på forskellige tidspunkter i de forskellige havområder. I Østersøen trådte landingsforpligtelsen for torsk således fuldt ud i kraft i 2015, i Nordsøen og Skagerrak i 2018 og i Kattegat i 2019. Uanset ikrafttrædelsen af landingsforpligtelsen har der dog i hele perioden været en pligt til i logbogen at registrere alle mængder af hver art, der fanges og opbevares om bord, over 50 kg.

Ser man på det udsnid, som DTU Aqua estimerer finder sted i Kattegat og de to tilstødende farvandsområder Vestlige Østersø og Skagerrak, er billedet, at der tilsyneladende finder et udsnid sted i strid med reglerne.

For Skagerrak estimerer DTU Aqua, at der er blevet smidt ca. 628 tons torsk over bord i strid med reglerne i 2018 og ca. 254 tons i 2019. Ser man på fiskernes egne registreringer i landingserklæringerne, viser en opgørelse fra Fiskeristyrelsen, at der samlet set er landet ca. 1,4 tons undermålstorsk i 2018 og 1,1 tons i 2019 fra Skagerrak. For Vestlige Østersø er billedet også, at der tilsyneladende finder et udsnid sted i strid med reglerne. Fiskerikontrollen kontrollerer bl.a. landingsforpligtelsen ved at gennemføre "last haul" kontroller. Ved kontrollen opgør Fiskeristyrelsen andelen af forskellige fisk i det sidste træk, som et fiskefartøj gennemfører, efter at fiskerikontrollen er kommet ombord. Også disse kontroller indikerer, at landingsforpligtelsen ikke overholdes.

Torskebestanden i Kattegat er i en dårlig tilstand. I vedlagte oversigt: "Udviklingen i torskebestanden og fangster af torsk i Kattegat" findes to figurer, der viser udviklingen af den vurderede torskegydebiomasse og landinger af torsk i Kattegat. Som det fremgår af oversigten har der været en meget markant nedgang i både landingerne af torsk og bestanden i Kattegat i perioden fra 1997-2019/2020.

Gydebiomassen for torsk i Kattegat er i 2020 således estimeret til at være på det laveste niveau i hele tidsserien. Det afspejler sig i fangsterne af torsk i Kattegat. DTU Aqua har opgjort, at den gennemsnitlige fangst af torsk pr. træk i Kattegat var på 3 kg i 2019.

Vi står i en alvorlig situation med en meget lille torskebestand i Kattegat. Samtidig indikerer oplysninger fra både fiskere og forskere, at der er kommet flere små torsk i Kattegat i løbet af 2019. Hvis vi skal have en mulighed for, at disse små torsk kan danne grundlag for en stigning i bestanden, skal de beskyttes bedst muligt. Overholdelse af landingsforpligtelsen er vigtig i den forbindelse.

Beslutningen om gennemførelse af et dansk projekt med elektronisk monitorering i Kattegat var en del af en samlet aftale på rådsmødet i december 2019. Aftalen var med til at sikre en fornuftig bifangstkvote for torsk i 2020, der giver mulighed for at fortsætte et blandet fiskeri i Kattegat. Samtidig giver projektet mulighed for at få mere viden til brug for beskyttelsen af torskebestanden. Det elektroniske monitoreringsprojekt var en del af regeringens forhandlingsoplæg for at sikre en bifangstkvote på torsk. I Europaudvalget var der ingen parter, der ytrede sig imod forhandlingsoplægget, og der var dermed bred opbakning.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at EU-Kommissionen i sin meddelelse "Mod et mere bæredygtigt fiskeri i EU: Status og retning for 2021", som kom den 16. juni 2020, anfører, at kontrol af landingsforpligtelsen forbliver en udfordring, som ikke er løst. Det bemærkes, at det ikke er muligt at anvende traditionelle kontrolinstrumenter til at fastlægge, om udsnid har fundet sted, og om udsnid er blevet registreret. Kommissionen anfører endvidere, at forsøg har vist, at elektroniske fjernovervågningsystemer som CCTV (kamera og sensordata) er det mest effektive og omkostningseffektive instrument til kontrol af landingsforpligtelsen.